

La col·lecció d'imatges de Josep Valls i Roca *Bambi*

Xavier Orri - Mercè Torrellas i Buixeda
TIC. Serveis

Més de trenta anys recopilant fotografies. Aquesta és la resposta d'en Josep Valls i Roca, àlies *Bambi* quan li preguntem quan va començar la seva afició a col·leccionar imatges relacionades amb Lloret. En Josep, com a col·leccionista, es dedica a la recerca d'imatges per tal de preservar-les de l'oblit i la destrucció. Col·leccionista ocasional de postals i fotografies, va ser a partir de l'any 1987 –quan es va veure obligat a deixar el món laboral com a conseqüència d'haver patit un greu accident laboral– que va dedicar el seu temps lliure a aquesta ocupació.

Formació de la col·lecció

La data d'inici de la col·lecció que forma el fons d'imatges Josep Valls i Roca es pot situar a finals dels anys 80 del segle XX. Un fons de més de 50.000 imatges en suport paper que abraça un període cronològic molt ampli: comença a finals del segle XIX i arriba a principis del segle XXI.

La tasca de col·leccionista necessita dedicació, temps i paciència. A en Josep no li ha faltat cap d'aquests trets i amb la barreja de tots tres ha aconseguit que moltes famílies i també amics li entreguessin les fotografies que han acabat formant part de la seva col·lecció.

Moltes d'aquestes imatges han estat exhibides en les diferents exposicions, aplecs i trobades on en Josep era convidat a mostrar-les, motiu pel qual molts de vosaltres les deveu conèixer. La difusió a través d'aquestes exposicions era el darrer punt d'un llarg procés que començava amb la recol·lecció d'imatges.

Recollida o recopilació d'imatges

Per tal d'aconseguir postals i fotografies vinculades amb Lloret de Mar, en Josep Valls va començar a recórrer els mercats de col·leccionistes de Girona i Barcelona –pagant preus força desorbitats– alhora que va començar a visitar un munt de famílies que generosament li cedien o li deixaven

les seves fotografies familiars, en què sovint apareixien llocs i personatges que ja havien desaparegut.

A poc a poc, els lloretencs van anar coneixent la seva afició pel col·leccionisme d'imatges antigues, i li anaven proporcionant més i més fotografies que ell agrupava meticulosament en diferents temàtiques. Cadascuna d'aquestes les guardava en àlbums de fulls intercanviables que li permetien adaptar-los i ampliar-los sempre que fos necessari.

El gruix d'imatges ha assolit la xifra de més de 300 àlbums, agrupats per temes. D'aquests, els més voluminosos i amb més imatges són "Personatges i gent de Lloret", amb 27 àlbums, "Futbol", amb 7 àlbums, i "Casaments" i "Comunions" amb 5 i 4 àlbums respectivament. Destaquen també els dedicats a "Carrers i cases", "Barques i pescadors", "Santa Cristina" o "Ajuntament". També destaquen els àlbums dedicats a altres personatges o institucions com el dedicat al Doctor Adler o a la Torre Campderà, i els dedicats a entitats culturals com el Xino-Xano o el Casal de l'Obrera.

Durant aquests últims trenta anys, en *Bambi* havia establert una dinàmica de treball molt efectiva: als matins acostumava a recollir les fotografies i postals de cases particulars i al vespre a casa seva es dedicava a la feixuga i lenta tasca d'anar classificant, codificant i arxivant tot el material que anava recollint.

Darrere aquesta afició pel col·leccionisme, cal destacar dues qüestions importants. Primerament, la tasca d'investigació, ja que a totes les fotografies hi figura la data aproximada en què fou feta al costat del lloc i els personatges que hi apareixen. Així, actualment en Josep Valls és una persona de referència a l'hora d'esbrinar quins són els indrets i els personatges que apareixen a moltes fotografies històriques de la nostra població. I en segon lloc, la despesa econòmica que li comportava la seva afició, atès que sovint havia de comprar determinades postals a antiquaris i col·leccionistes o bé havia de sufragar les despeses que comportava el revelat i les còpies de determinades fotografies.

En qualsevol cas, aquesta afició d'en Josep Valls per recollir i conservar bona part del patrimoni fotogràfic del municipi anava lligada al seu caràcter altruista i generós; perquè per a en *Bambi* no tenia cap sentit l'aplec de fotografies amb l'única finalitat de guardar-les en àlbums fotogràfics, sinó que per ell, aquesta col·lecció només tenia sentit si podia compartir les imatges amb tots els lloretencs. És per això que quan ja va tenir recollides una bona quantitat de fotografies va començar a oferir l'organització d'exposicions temàtiques a l'Ajuntament i a totes aquelles entitats i associacions que li demanessin. Des de llavors, en *Bambi* ha organitzat més de 50 exposicions: per a l'Aplec dels Perdons a Santa Cristina, per al Xino-Xano, per a la festa de les Alegries, per al Barri dels Pescadors, per a la Penya Blaugrana, per a la Penya Blanc-i-Blava i cada any per a la Festa Major de Sant Romà. De fet, l'any 1999 en Josep va inaugurar la sala d'exposicions de l'Antic Sindicat (amb una mostra dedicada a casaments i comunions) i també la va clausurar, el novembre de 2011, amb l'exposició dedicada a l'"Òpera Marina", "Carrers, cases i coses de Lloret", "Ràdios i altres instruments" i "Hospital vell i hospital nou".

S'ha de dir que les mostres les preparava amb meticulositat, cura i paciència; i les seves exposicions eren les més visitades perquè bona part de la població lloretenca podia reviure



Ingrés dels àlbums de fotografies del fons de Josep Valls.

Procedència: SAMLM

anècdotes i fets del nostre passat, i perquè tothom podia comprovar els grans canvis que havia sofert el nostre poble en els darrers cent anys.

La cessió del fons

Actualment Josep Valls col·labora amb el Servei d'Arxiu Municipal formant part del Grup d'Amics de l'Arxiu. Precisament l'any passat, al desembre del 2015, en el transcurs d'una sessió amb els Amics de l'Arxiu i acompanyats per diferents membres del consistori, entre ells l'alcalde, en Josep va comunicar la notícia de la cessió de la seva col·lecció d'imatges a l'Arxiu. Fou un acte testimonial que es va dur a terme durant la celebració del Nadal amb el Grup d'Amics de l'Arxiu.

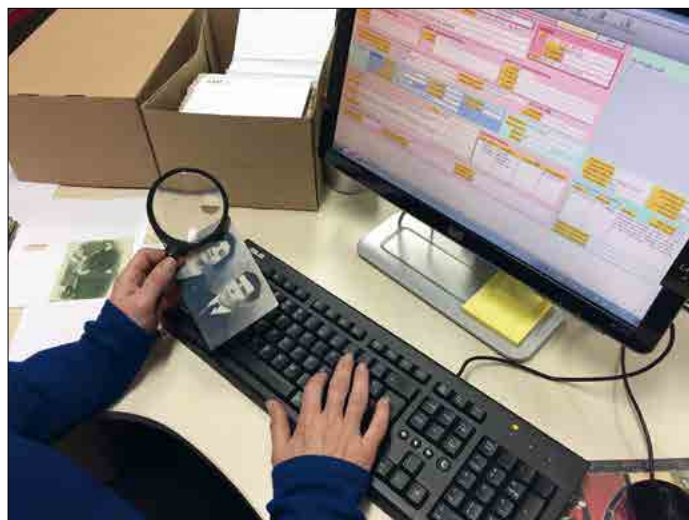
L'acte oficial

L'acte testimonial va donar pas a l'acte formal de cessió del fons documental Josep Valls i Roca, que es va celebrar a la sala d'actes de l'Ajuntament el dia 26 de febrer de 2016 amb la sala plena de gom a gom i presidit per l'alcalde, Jaume Dulsat i els regidors Lluïsa Baltrons, Albert Robert, Joan Gou i Eduardo Rodríguez. En Josep va estar acompanyat en tot moment pel cap de Servei d'Arxiu Municipal de Lloret de Mar, Joaquim Daban, pel personal de l'Arxiu i per amics i veïns, que volien estar amb ell en aquest moment tan important.

A partir d'aquí s'inicien tot un seguit d'actuacions per al tractament d'aquestes imatges amb l'aplicació de les normes de descripció arxivística ISAD(G), NODAC i les normatives específiques elaborades pel SAMLM.

Primera fase del tractament: neteja i desmuntatge

La col·lecció de fotografies arriba al Servei d'Arxiu Municipal agrupada en més 300 àlbums. Per tal de garantir la conservació de les imatges s'ha procedit al seu desmuntatge alhora que s'ha retirat la cola que quedava adherida al revers de les fotografies i altres elements perjudicials. Amb aquesta mesura aconseguim que la cola que conté cadascun dels fulls dels àlbums no faci malbé la imatge, ja que el paper fotogràfic amb el temps l'absorbeix i com a conseqüència ens podem trobar amb figures malmeses i descolorides.



Procés de descripció de les imatges del fons de Josep Valls.

Procedència: SAMLM

Segona fase del tractament: organització i digitalització

A continuació es portarà a terme l'operació d'organització, que consisteix a relacionar jeràrquicament les diferents agrupacions documentals mitjançant la seva classificació i ordenació.

Per tal de procedir a l'operació de digitalització de les fotografies cal primerament enumerar-les, donant a cadascuna una signatura topogràfica, és a dir, nou dígit els tres primers dels quals indiquen el mòdul, els tres següents la unitat d'instal·lació i els tres últims la unitat documental. A continuació, i amb el maquinari del SAMLM, es procedeix a la digitalització en diferents resolucions, introduint també el logotip i la marca d'aigua en cadascuna. Una vegada portada a terme aquesta acció les imatges s'ensobren en una camisa i s'encapsen en un arxivador; aquests dos suports, ben identificats amb la corresponent signatura topogràfica.

Tercera fase del tractament: descripció

Un cop situades les unitats documentals en el material contenidor, que s'ajusta a les seves mides, es procedeix a descriure cadascuna de les imatges segons l'aplicació informàtica GIDAM, elaborada mitjançant el programari FileMaker que s'empra al SAMLM i que permet entrar totes les dades de cadascuna de les imatges en una fitxa individualitzada on consten les àrees d'identificació, descripció i localització segons estableix la norma catalana de descripció arxivística NODAC.

En aquest moment ens ajudem de la informació que en Josep va escriure al darrere de les imatges: noms dels protagonistes, anys, indret...

Quarta fase del tractament: instal·lació i conservació

L'últim pas en el tractament de les imatges és la instal·lació de les fotografies al dipòsit d'audiovisuals, que ens assegurarà les millors condicions de conservació. Els dipòsits condicionats es troben a una temperatura de 18°C i a una humitat relativa del 60%.

Així doncs, des que en Josep Valls i Roca, àlies *Bambi*, va donar la notícia de la cessió de la seva col·lecció d'imatges a l'Arxiu, al desembre 2015, s'han dut a terme un seguit d'actuacions que s'iniciaren a principis d'any amb la neteja i classificació per més endavant continuar amb la descripció del fons d'imatges en un fitxer individualitzat aquest darrer novembre. Val a dir que fins al moment s'han descrit més de quatre-centes fotografies de la temàtica "Personatges".

Som conscients del valor que per a en Josep Valls tenen totes aquestes fotografies –interessants i de gran importància per al conjunt del patrimoni històric de Lloret– i és per això que cal que tots nosaltres valorem i agraïm el seu gest generós envers la nostra vila.

Per a més informació sobre aquest fons, en podeu consultar la descripció i inventari en aquest enllaç al nostre web: <http://www.lloret.cat/seccions/arxiu-municipal/fitxers/fons-pdf/699-nodac-dels-fons-de-personalitats-diverses/699-028-fusionat.pdf>. ■